

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת ויקרא-החודש-שבת ר"ח
א' ניסן תשע"ב
גליון תקנ"ח

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	
בני ברק	6:32	5:32	
ירושלים	6:30	5:17	
בארא פארק	8:13	6:54	

ויקרא אל משה וכו' (א, א)

ויקרא א' זעירא, וכבר נלאו כל חכמי לב לבאר ענין א' זעירא, ובתורה פשטים עא"ס, והנראה לבאר שהאות אל"ף קאי על אלופו של עולם, שבא לרמוז שכל הרוצה לדור עם אלופו של עולם במדור אחת ולהידיבק בו, הוא אך ורק ע"י שיקטין את עצמו בענווה ושפלות רוח, כדכתיב אני ה' אשכון את דכא ושפל רוח, וכשמתנהג בענווה הרי זוכה להשראת השכינה ולחיבה יתירה שנודעת לו מאת ה', וזהו פירושו **ויקרא באל"ף זעירא** הוא לשון של חיבה כמובא ברש"י הק', דהיינו שהרוצה להגיע למדריגות שהקב"ה אלופו של עולם יתגלה אליו בקריאה של חיבה וישרה שכינתו אצלו, העצה הוא שיתנהג בענווה ושפלות רוח ואז יזכה לקריאה של חיבה ולהשראת השכינה וזהו אל"ף זעירא, המורה על ענווה. ואז ויקרא בלשון של חיבה.

*

או יאמר, **ויקרא אל משה**, דידוע דמשה מרמוז על כללות ישראל בכללות ובפרטות, וכמש"כ משה שקול כנגד כולם, וזהו פירושו ויקרא אל משה, שהקב"ה קורא לכלל ישראל בכללות ופרטות, שילכו כולם בדרכו של משה רבנו, והוא במידת הענווה שה' בו, ונרמז במילת ויקרא א' זעירא (**מידת הענווה של משה**) **אל משה**, היינו לכלל ישראל, וכשיתנהגו בדרך זו אז יזכה לכל הברכות ברו"ג.

*

או ויקרא א' זעירא, דידוע שהאות אל"ף מרמוז על התורה, כדכתיב "אללפך חכמה נפקת (**זוה"ק**), והוא ג"כ האות הראשון שבו ניתנה התורה "אנוכי", ובא הכתוב לרמוז ענין לימוד התורה, שהיא צריכה להיות בענווה ושפלות רוח, וכמאמר חז"ל (**תענית ו**): "אמר רב חנינא בר אידי למה נמשלו דברי תורה למים דכתיב הוי כל צמא לכו למים לומר לך מה מים מניחין מקום גבוה והולכים למקום נמוך אף דברי תורה אין מתקיימים אלא במי שדעתו שפלה" ע"כ. דהיינו שהיא תנאי להשגת התורה.

וזהו ג"כ משה קיבל תורה מסיני שבא לרמוז דבשביב לקבל התורה צריך להיות כסיני, ענוותן ושפל ברך. וזהו **ויקרא א' זעירא**, לרמוז על הלומד תורה שצריך להתנהג בשפלות ובענווה, ואז יזכה לקריאת חיבה שהרבונו של עולם יתגלה אליו בחיבה יתירה ויזכה להשראת השכינה בעת לימוד התורה, דהרי הקב"ה הוא המלמד תורה לעמו ישראל והתנאי לכך הוא ענווה

מוצ"ש"ק פרשת ויקרא תשס"ט
בארא פארק - ארה"ב

ושפלות רוח.

והנה דע דזה לעומת זה עשה אלוקים, דגם שפלות רוח ולהבדיל מידת הגאות, שורשם נרמז באות אל"ף, דהבעל גאווה דרכו בכל עת לדבר מעצמו באומרו 'אני' כך וכך, 'אני כך וכך', ואם זוכה האדם ועוקר את הגאות שבו בשורשו הרי זוכה לאני ה' אשכון את דכא ושפל רוח. ומידה טובה מרובה שזוכה להשראת השכינה והתגלות אלוקית באופן של חיבה.

ואם אני כאן, היינו השכינה הק' (**אני ה' אשכון וכו'**) הכל כאן, כל הברכות וכל הישועות, וכלום חסר מבית המלך.

*

או ויקרא אל משה וכו', דהנה ידוע דתיבת 'משה' קאי על צדיקי הדור וצדיקים אמיתיים שבכל דור ודור, וכדאיתא בגמ' (**שבת קא**): משה שפיר קאמרת ובזוה"ק איתפשטות' דמשה בכל דרא ודרא, דבא הכתוב לרמוז דהרוצה להתקרב לצדיקי אמת שעל ידם יזכה להתקרב להקב"ה, הוא רק ע"י שיתנהג בענווה ושפלות רוח, וזהו ויקרא א' זעירא, היינו מידת הענווה, ועי"ז יזכה לקריאה של חיבה מאת ה' ע"י שיתקרב אל משה דהיינו צדיקי הדור.

זאת תורת העולה מכל הנ"ל שע"י ענווה ושפלות רוח

זוכים להתקרבות ולדביקות בבוא כל העולמים ב"ה וב"ש, ולהידיבק בצדיקי אמת ולקנן התורה ומצוות ולכל המידות טובות, כמש"כ **באגרת הרמב"ן** "וכאשר תינצל מן הכעס **תעלה על לבך מדת הענווה שהיא מידה טובה מכל המידות טובות**".

ואם עולה קרבנו וכו' לרצונו יקריבנו לפני ה' (**ג, א**) **וברש"י** ד"ה יקריב אותנו, מלמד שכופין אותו, יכול בע"כ ת"ל לרצונו עד שיאמר רוצה אני, (**ערכין כא**), וידועים דברי **הרמב"ם** עמ"ש כופין אותו עד שיאמר רוצה אני דלכאו' אם כופין אותו זאת אומרת שאינו רוצה באמת, אלא מוכרח לומר רוצה אני,

וביאר בקדשו ענין הכפיה הוא משום דנפש הישראלית בפנימיות נפשו הוא אך ורק לעשות רצון הבורא ולעשות נח"ד לפני מי שאמר והיה העולם, אלא מי מעכב שאור שבעיסה וכו', המשך בעמ"ב

ויקרא אלף זעירא

זקה"ק הרה"ק מרן הרמ"מ זיע"א אמר על הא דאיתא לא לא קם נביא עוד בישראל כמשה, - בישראל הוא דלא קם אבל באומות העולם קם ומונו, בלעם. דכן הוא בכל עניני עבודת האדם יש שהוא בבחינת משה שהוא לצד הקדושה ויש שהוא להיפך בבחינת בלעם, וכמ"ש שנים שאכלו פסחיהם זה אוכל וזו ועל זה נאמר וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם, והעוסק בתורה ועבודה כפי מחו אך במה ידע האדם אם עבודתו רצוי ומקובלת לפני המקום ב"ה ושהיא מצד הקדושה, הסימן לכך היא שיבדוק מצבו ומעמדו לאחר העבודה אם התורה והתפילה שעסק בה הביאתו לידי ענוה ושפלות רוח הרי היא מצד הקדושה, וההיפך בהיפך. וזהו הרמז כאן אצל משה רבנו שאחר שהייתה לו גילוי וקריאה ודיבור מה' אליו, בכל זאת לא גבה ליבו אלא ההיפך בא לו עי"ז שפלות רוח וענווה יתירה, וזהו האלף זעירא שבתביבת ויקרא, לומר שלאחר הקריאה בא לידי א' זעירא וענווה, משא"כ בבלעם כתיב נופל וגלוי עיניים, שלאחר הגילוי בא לו עי"ז לידי גבהות הלב וגדלות גאוונה. עכ"ל.

ובמדרש (בפרשתנו א, טו) כל ת"ח שאין בו דעת נבילה טובה הימנו, תדע לך שכן צא ולמד ממשא אבי החכמה וכו' עי"ש, וידעת זה סדר השרות (**שבת לא**) ובטהרת מצורע ופרה לקחו איזוב ושני תולעת לרמוז שינמיך עצמו כאיזוב, וזהו עיקר הטהרה - הנמיכות רוח, וכידוע המאמר מהרה"ק מרן ר"ד **מלעלוב** זיע"א שסוד המקוה היא שיורדין מדרגה אחר מדרגה, ביטול אחר ביטול, וכשמגיעין למטה שוב מנמיכין ומכופפין בביטול גמור, וזהו הטהרה השלימה הביטול והשפלות רוח, כי האדם שייסודו מעפר דומה ככלי חרס שאין לו טהרה אלא שבידה, כן האדם טהרתו הוא ע"י שישבר רוחו בקרבו בהתבוננו בשפלות עצמו ובדלות מעשיו ואז יבוא לידי טהרה, ולכן משה רבנו"ה שהוא מקור הדעת, נצטיין ונתייחד במדה הזאת בהיותו הענו מכל האדם, כי במקום הדעת שהוא הטהרה שם מקור הענווה. (ויקרא תשס"ו)

שיחת קודש המשך מעמ' א'

אם רצונם לעשות איזהו דבר טוב הוא רק בשביל שמוכרח לעשות כך וכך ומזה יצא לו כך וכך וכל מה שהם עושים אינם עושים אלא לעצמם ולצורכם, ואם בסופו של דבר לא הוצרכו לעשות זאת הרי הם שמחים שמחה גדולה, (וכמובא בליקוטי אמרים לתניא קדישא וז"ל: "נפשות אומות העולם הם משלוש קליפות הטמאות שאין בהם טוב כלל, כמש"כ ב'עץ חיים' להגה"ח שער מ"ט פ"ג: וכל טיבו דעבדין אומות העולם לגרמיוהו עבדין, וכדאי' בגמ' (בבא בתרא י: עה"פ "וחסד לאומים חטאת" שכל צדקה וחסד שאומות העולם עושין אותם אלא להתיי"הר" עכדה"ק).

ולכן מחשבה טובה שלא יצאה לפועל לא מצטרף אצלם למעשה, וכן עזה"ד במחשבה רעה וזה ההבדל בין ישראל לעמים. יעזור הקב"ה שנהיה תמיד במצב של 'רוצה אני' ללא שום כפייה כלל, ויעשו כולם אגודה אחת 'לעשות רצונו' בלב"ש, ונזכה עוד בזאת השנה לאכול מן הזבחים ומן הפסחים בבריאות ושמחת ושלות הנפש והרחבת הדעת ולבנין ביהמ"ק מיט א זיסע אופן אויף אייביג.

שהלקו אותו כנ"ל סר ממנו הרוע והחשכות ומסך הברזל בינו לאבשב"ש, ועי"ז נתגלה ניצוץ נשמתו הק' בתשובה שלימה.

והגם שענין המלקות נקראים עונשים, הרי לאחר שהלקוהו נברר הדבר שאין זה עונש כלל אלא כל כולו תיקונים וזיכוכים לנפשו הטהורה, ועי"ז נתגלה אהבה המוסתרת שיש לו לכאו"א אשר בשם ישראל יכונה, להבורא ב"ה, ומתוך החלטה גמורה ואמיתית בלב שלם אמר רוצה אני.

*

ולפי כל הנ"ל מובן היטב דברי חז"ל בגמ' (קידושין מ.) "מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה מחשבה רעה אין מצרפה למעשה", וכל זה בישראל אבל באומות העולם אינו כן, ומחשבה טובה אינו מצרפה למעשה מחשבה רעה מצרפה, ולכאו' וכי משוא פנים יש בדבר ומה בין אלו לאלו, אלא הענין הוא דידוע דהכל הולך לפי השורש והיסוד, ואם יש יסוד ושורש טוב הרי כל הענין כולו טוב הוא, משא"כ להיפך, ובד"מ בנין שנבנה על יסודות איתנים הרי אפשר להוסיף עוד על גביו, משא"כ ביסודות רעועים.

ולפי"ז מובן היטב דאצל ישראל בני ק-ל חי שבמקורו ושורשו הוא כולו טוב, ולכן לבו חפץ לעשות אך טוב, ולעשות רצונו יתברך כל הימים, ובאם נאנס ולא עשאו נחשב לו כאילו עשאו, דמה יעשה שנאנס בדבר ולא הוציא מחשבתו מהכוח אל הפועל, הרי נפשו ורצונו היה לקיים מצות הבורא ולא שייך אצלו דבר אחר, שהרי נשמתו חצובה מתחת כסא הכבוד שאין שייך שם שום רע אלא אך טוב וחסד, וממילא מחשבתו מצטרפת למעשה, וכן להיפך במחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ג"כ כנ"ל עזה"ד..

משא"כ אומות העולם שהם כל כולו רע ולא שייך בהם נקודה אחת של טוב אפילו כמלוא נימה. ואף

ובכפיה זו שבי"ד מכין אותו עי"ז מוציאין פנימיות רצונו האמיתי לעשות רצונו יתברך, עד שאומר רוצה אני, עכתדה"ק.

ודבר זה צריך ביאור דלכאו' אם אחד מישראל שהגיע למצב של כופין אותו, הרי בוודאי מדובר באיש קל דעת ופורק עול רח"ל, אז אף כשמכים אותו מה תועלת בזה, דאפי' שאומר רוצה אני מאן יימר שמתכוון לאמיתת הדברים, ושרצונו מעכשיו לקיים רצונו יתברך בזה, ומה שאומר עכשיו רוצה אני הוא משום דרוצה להיפטר מהעונשין הקשין שבי"ד הטילו עליו, ואין פיו ולבו שוין דאין לו ברירה אחרת ולכן אומר רוצה אני,

ויתירה על כך, דדרך קלי הדעת כשמוכיחים אותם ובפרט כשמכים אותם וכדו', הרי בווער בהם תאוות אש הנקמה, ובבוא הזמן כשיוכלו לנקום בשליחי בי"ד לא ינחו ולא ישקוטו עד שינקמו את נקמתם ומה הועילו חכמים בתקנתם.

והנראה לבאר דברי הרמב"ם ז"ל בענין של כופין אותו עד שיאמר רוצה אני, דידוע כשאחד מישראל שעבר עבירה רח"ל, והיה מגיע לו עונשין מלקות ארבעים או מכת מרדות וכדו', ציוו לנו חז"ל איך להלקות וכמה יכול לסבול, דהיינו שהיו בודקין אותו ע"פ רופא כידוע ולא היו מלקין אותו אלא כמה שהוא מסוגל לספוג לא פחות ולא יותר. ואלו המלקים שמלקים אותו היו עושים זאת מתוך רחמנות גמורה על האיש המתחייב במלקות, והיו הם צדיקים גמורים, ולא הי' בהם שום שמץ ונקודה אחת של אכזריות, אלא כל כולו רחמים גמורים "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי כו, יט), היה נכנס באיש הזה כוח הפועל בנפעל, כוח הפועל: דהיינו כוח המלקים שהם היו צדיקים גמורים, ועשו אותו כל כולו לשם שמים. בנפעל: דהיינו האיש הזה אשר היה מחוייב במלקות, עי"

תורת אמת פנינים על הפרשה

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל (א. א) למה הקדים קריאה לדיבור לימדה תורה דרך ארץ שלא יאמר אדם דבר לחבירו אלא אם כן קוראו וכו' (יומא ד): ויקרא אל משה. ויקרא אל"ף זעירא. יבאר על דרך שבארנו (שמות כדא) ואל משה אמר עלה אל ה', כי כשאדם עושה מצוה, זה המצוה עושה רושם למעלה וזה מעורר אותו לעשות תמיד רצון הבורא בזה המצוה. והנה משה רבינו עליו השלום רצונו היה לעשות ולעלות תמיד אל ה' כמבואר בזוהר הקדוש ומשה עלה אל האלקים (שם יט. א). ונמצא זה שהיה רצונו תמיד לעלות אל ה' זה היה מעורר אותו תמיד לעלות אל ה'. וזהו ואל משה אמר עלה אל ה', זה שהיה רצונו לעלות אל ה' זה אמר לו עלה אל ה'. וזהו הרמז באלף זעירא, כי המשך בעמ' ד'

העולם למה הגדיל ה' לעשות עם אלה - עם עם ישראל, והתשובה בפנינו הגדיל ה' לעשות עמנו - לכן הגדיל ה' לעשות עמנו, היינו שמחים - משום שהיינו תמיד שרויים בשמחה.

ולדרכינו יש לומר, כי אף שהיינו הולכים וזורעים בדמעה, בכל זאת לא אמרנו נושא ולא הרפינו מעבודתינו הקד', וכדכ' שם בספר הקדוש "תפארת שלמה", דעל זה צריך התחזקות מאד עיין שם,

ואנחנו המשכנו לעבוד את הבורא יתב"ש בכל המצבים וכל המעברים, בחיזוק ובהתלהבות, מתוך רוב שמחה, ומתוך תקוה טובה כי שובה ה' את שבותנו וגו' - אשר בזמן הגאולה בשוב ה' את ציון נזכה אכן להשיב את שבותינו - כלו' את מעשינו הטובים מושבי הרע.

ומעתה נבוא גם לרישא דקרא, שיר המעלות בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים, כי בזמן הגאולה בשוב ה' את שיבת ציון, או אז נראה וניווכח כי כל עבודתינו עלתה לריח ניחוח, וכמש"כ שם דשורש הנחמה של הצדיקים מנב"י הוא להודיעם כי עבודתם נרצה לפני ה'. וז"ש היינו כחולמים - כי לא נאמין למראה עינינו.

ניצוצי אש מ"כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

לרגל יומא דהילולא דהרה"ק רבינו ה'תפארת שלמה' מראדומסק זיע"ק
ב' בספה"ק תפארת שלמה (לשבת נחמו) עה"פ הזורעים בדמעה ברנה יקצרו וגו' (תהלים קכו, ה).

הזורעים בדמעה - פי' בדמעה ועצבון רוח, כי עתה ברנה יקצרו וגו' - פי' זורעים ועובדים בדמעה ועצבות להש"י, כי אינם יודעים אם ייטב בעיני ד' אם לא, אבל לעתיד, יקצרו ברנה את כל פרי מעשיהם הטובים, כי לא יפול מכל דבר הטוב ארצה, ע"כ. ויל"פ עד"ז עוז, דמעה הוא לשון עירובוב כדאי' גבי תרומה שמערב תרומה בחולין, דבעוה"ז אינו יודע מי ניזון ומי יונק מעמלו רח"ל, ואף שעובדים את הש"י, מ"מ מוטרדים מדאגת עירוב הטוב בשבי הרע, וב' הפירושים עולים בקנה א'.

ובזה אמר רביה"ק דאפשר להמשיך ולפרש סיפא דקרא, הלוח ילך ובכה - האדם הולך בעצב ובכתי, נושא משך הזרע - ער שלעפ"ז זין ארום מיט די פפקלאך, הם חבילות המצוות והמעשים טובים שזורעים בדמעה, זיע"א, כי לעת הגאולה ישאלו אומות

בני צדיק

הרה"ק רבי בנימין זאב וואלף מואברוי זי"ע בהרה"ק המגיד מזלוטשוב זי"ע יומא דהילולא ג' ניסן (תרפ"ב) [חלק ב']

עיון ומושיע

אחד בא אל הרה"ק מזבאריו להתברך בורעא חיא וקיימא וביקש ממנו הרה"ק סך שלשה רובל לפדיון, ואמר לו שבמשך השנה יקפיד שבכל סעודה שיאכל יהיה לו אורח על שולחנו, ויבקשו שיברכהו בזרע של קיימא, הלה קיים ככל אשר ציווה ולשנה הבאה בא בשמחה לבשר להרה"ק שנולד לו בן זכר, כששמע זאת הרה"ק הוציא מהארון השלושה רובל שנתן לו על לפדיון והראה שעדיין לא השתמש בהם, ואמר לו שכשבא אליו בשנה אשתך לבקש ברכתו הרגיש בנפשו שאינו יכול לעזור לו, לכן יעצו שיקח בכל יום אורח על שולחנו ושיברכהו בזשיק, ומסתמא בתוך השנה יזדמן איזה ארח הגון וצדיק אשר ברכתו תעשה רושם ותתקבל תפלתו, ולכן לא השתמתי בהמעות כל זמן שלא אשמע שכבר נושטת, כי אם לא תועיל עצתי הרי היה זה גזול בידי, ועכשיו שנושטת ועצתי עשתה פרי אוכל להשתמש בממון זה.

אהבת ישראל

פעם אחד בא לפניו אדם א' מחשוביו שהיה מקורב מאוד אליו והיה קובל לפניו על שתופי שיש לו טענה ומענה גדולה עמו, וחשב האדם ההוא ברעתו שייגער על השותף ההוא להטות דעתו אחריו כי היה יודע בנפשו כי הוא חשוב גדול אצלו אז ענהו הרב הקדוש, מה זה תחשוב כי אנכי אהבתיך יותר מחבירך חלילה, אהבת ישראל שזה אצלי כל אחד ואחד בשוה ולמה אקצוף עליו יותר מעליך חי.

כל יהודי צדיק

ביאר פעם רבינו למה הוא מכנה כל יהודי בשם צדיק, דויל קרי בי רב (ישעי' ט) ועמך כולם צדיקים, וכי תימא הרי לפי ראות העין אין הרבד כן, הנה אם ללמוד אדם דבריו הקדושים של רש"י ויתקשה בדבריו, וכי יפער פיו לומר שרש"י לא הבין כוונת הסוגיא, הלא בודאי יתלה הסרוק בקוצר השגתו, וכן אם זדמן לו הסרוק הבנה באיזה ענין שבש"ס, לא יאמר שמסדרי הש"ס לא הבינו כוונת הדברים לעמקם, וכשי אפם נעלם ממנו פירוש הכתוב מא' מפסוקי תנ"ך, לא יהיו ח"ו לומר שהפסוק תמוה ואין שום ביאור, ואם כן מקרא מלא דיבר הכתוב ועמך כולם "צדיקים" מפורש בקרא שכל אחד מישראל הוא צדיק, וכי יכולים לחלוק על זה גם אם אין מבינים עומק הדבר.

& &

דרכו של הרה"ק מוהר"ר זאב מואברוי זצלה"ה היה לומר לכל יהודי ויהודי כשדיבר אתו, "צדיק", ואפילו לפחות שבפחותים כינה בשם צדיק, ופ"א כשגילה שערות ראשו, ודיבר עם הספר, כינה אותו כמה פעמים בשם "צדיק" וחרה אפו של הספר, וענהה אליו אהב הרב מחזיק אותי לצדיק, או לשם צחוק וקלט אומר לי שאני צדיק, ואם צדיק אני באמת, הבה ונשתדך עם הרבי, לי יש בך, ולהרבי יש לו בת, וארע שלא לשם צחוק הרבי מכנה אותי בשם צדיק, אז ענה לו הרה"ק ר' זאב מואברוי זי"ע בתמימות, איני מתכוון ח"ו לעשות קלט ממך, ובאמת צדיק אתה, ורק בענין שאמרת שנשתדך, הנה מדברים לי עם בן הרה"ק מבארדיטשוב, והוא צדיק יותר גדול ממך, ולכן בודאי

ואמר לו הגבאי שאינו יפה לעשות כן באם הדרכים שיש עוברים ושבים כי מה יאמרו הבריות, ועל כן הציע לו שיטה הצדה ע"י איזה בית שעה, וכאשר באו ע"י איזה שער אל הגבאי שכאן יכול לעשות צרכיו, ענה לו הרה"ק שאינו רוצה שם, וככה עברו ע"י כמה שערים ולא רצה הרב לפנות לשם, עד שהגיעו ע"י איזה שער סגור, עמד הרה"ק ואמר שכאן רוצה לפנות ונגשו אל השער והנה הוא סגור ומסוגר בברית, וצוה הרה"ק לרפוק בשער שיפתחו להם, והגבאי התבייש מאד על זה, עכ"ז הרה"ק לא הרף ממנו וצוה עליו לרפוק בחוזק, או לא היה לו ברירה והוכרח לקיים דבריו ורפק בחוזק עד שבא הבע"כ לפתוח, ומצאו שם יהודי שחטתיו עצמו שם ורצה לעשות עבירה רחיל ובוה שצוה הרה"ק לרפוק שם או ברגע האחרונה הצילו הרה"ק מדרת שחת.

ענותו ושפל ברוך
ומאז נתפרסה הרה"ק בעיר לעמבערג לבעל רוח הקודש והתחילו לנעור אליו קהל גדול שיעתרו עליוהו ושיאציל מברכתו עליהם, אולם הרה"ק התנהג במקרה וישיב כל היום מסוגר בחדרו ולא רצה לקבל אנשים, והנה עקרת ביתו הרבנית צעקה לפרנסה כי כלה הפרוטה מן הכיס והעוללים שואלים ללחם ואין, אולם הוא באחת שאינו צדיק ולא רבי ואינו רוצה לרמות הבריות, עד שפעם אחד באתה אליו בטענות גדולות על זאת, אז באו לרעצה אחת שיאילו את הרה"ק רבי ברוך ממעוזו זי"ע ומה שהוא יאמר כן יקבלו עליהם, אז נטעה הרבנית בלי ידיעת בעלה אל הרה"ק הנ"ל ושחחה לפניו כל צערה וטאין לה ממש פרוטה לפרנסת הבית עד שבעלה הסכים להצעת הרה"ק ממעוזו, וע"כ בקשתה כשבעלה יבא אליו שיצוה לקבל את האנשים, והבטיחה הרה"ק שיעשה כדבריו, וכאשר נטע הרה"ק מזבאריו למעוזו שבת שם על שבת קודש ואחר השבת כאשר נכנס להפדיר מהרה"ק הרד"ב גער בו הרה"ק הרד"ב על שאינו מקבל אנשים, וענה לו רבי ונלעולעל שאינו רבי ואינו ראוי לאיצטאל זה, אז הרעים עליו הרה"ק אך יאמר בן המגיד הקדוש מזלוטשוב כדברים האלו ויניה עולליו בלי להם, אשתו הרבנית הוא ממש צדקה, שלא מתגוררת ממנו, וצוה עליו לקבל אנשים. וכאשר בא שחרה לביתו סגר שוב דלתי ביתו ולא רצה לקבל אנשים אז טענה אליו הרבנית למה אינו מקבל אנשים ענה לה כנ"ל שאינו רבי אמרה לו הלא הרה"ק ממעוזו עליו עליו לקבל אנשים ענה לה כי לקח לו הדרך ממעוזו דרך עשרה ימים ובין כך נעשה שוב אינו ראוי לאותו איצטאל.

אבל מצה פשוטה בפסח ובלבד שלא יתבייש יהודי
פעם אחת בפסח ישבו לפניו אנשי שלומיו והשולחן היה משומר וכל המאכלים היו משומר מאוד לפניו שהרב הקדוש לא היה אוכל כ"א מצה שמורה והיה מחמיר בכל החומרות, שלח אחד מאנשי שלומיו ידו ליקח לאכול מצה פשוטה, אז חרה אפם של כל היושבים על זה האדם ובחשאי גערו בו עד שנתבייש מאוד, ויהי כי הרגיש בזה רבינו הק' מזבאריו עמד על רגליו ואמר: מה תחשבו בי המון בני ישראל יאכלו הפך בפסח אם לא יהימרו על נפשם לאכול מצה שמורה ח"ו אין זאת כי בוודאי המצות כשרים מאוד ולמה תביישו בחנם את האדם הזה ויצו הרב הקדוש להביא לפניו מצה פשוטה ויאכל אותה לעיני כל אנשי שלומיו.

העיקר שלא יתבייש שום בן ישראל
פעם אחת במסיבה אחת בסעודה שלישית של שבת קודש ישבו לפניו אנשי שלומיו, והיה דרכם לישב לפניו בדרך ארץ במורא ופחד ברממה והקטט לכל יבלבלו אותו בעת על העמיק במחשבותיו הקדושים. ואז בא איש אחד וישיב אצל השולחן בין המסובים, ויהי כאשר נחשך היום אז לקח האיש הזה עגון אחד וחתכו לחתיכות ואכל אותו והשמיע קול רעש בעת חתכו, ובעת אכלו גערו בו החסידים בחשאי עד שנתבייש מאוד, **המשך בעמ' ד'**

רבי ישראל דב בער לרגל ב"ר מרדכי משומסק - חתן רבי יצחק מבענידער (תרצ"ו)
רבי יעקב יוסף ב"ר דוד טוורסקי מסקוויירא (תשכ"ח)
רבי בנימין זאב [וואלף] מזבאריו ב"ר יהואל מיכל המגיד מזלוטשוב (תרפ"ב)
- רבי יעקב צבי ב"ר ג' גמליאל מקלנבורג ב"ר הכתב והקבלה (תרס"ח)
רבי יוחנן מהרמזסטריינקא ב"ר מרדכי מטשערנאובול (תרס"ח)
רבי דוד מקאמינקא ב"ר יונה מוואסלוב (תש"ח)
רבי אברהם יהושע העשיל מטרפפול הי"ד ב"ר ישראל שלום יוסף ממעזיב"ו (תש"ח)
רבי אשר אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל ממוז'בוז בעל אוהב ישראל מאפסלא (תקמ"ח)
רבי שניאור זלמן ב"ר ישראל צבי הירש ליפיענר תלמיד הרד"ק והר"א מלוי'עטסק (תק"ט)
רבי שניאור זלמן ב"ר שלמה לאיד'ור ב' תורת חסד אב"ד פאלאצק ולובלין, תל' הצ"צ מלובוויטש (תרס"ט)
רבי יוסף מסאריני ב"ר אברהם שמואל מברזנה (תרפ"ט)
רבי ברוך הלוי יוזפוב ב"ר יהואל מיכל - חתן רבי מרדכי משומסק (תרצ"ו)
רבי יוסף שטייבעל-יאשע בלוער ב"ר אריה לייבוש - משנת יוסף (תשס"ח)
רבי צבי אלימלך שפירא מבלאז'וב ב"ר דוד מייזנב (תשפ"ד)
- רבי שמואל יהודה קאצינילעבונג אב"ד וויניצא ב"ר מאיר מפאדובה (ש"ח)
רבי יעקב תמירל' ר"ש ר"מ בלובלין וקרעמינץ ב"ר אליעזר ליפמאן - ספר דציענותא דיעקב עה"ת (כ"ח)
רבי יוחנן טייטלבוים מטאראנא ב"ר משה שלום זלמן ויונתן ליפשיץ אב"ד בריגיל (תרס"ט)
רבי שלמה מוויניץ אב"ד ר' דוד טוורסקי ב"ר יעקב מביילגאד - כסא'ועטרת שלמה (תק"י)
רבי חיים ב"ר יעקב אבולעפיה (תק"ד)
רבי מאיר דן ב"ר חיים יצחק פלוצקי ב' כלי המדה (תרפ"ח)
רבי אהרן ב"ר שמואל יעקב רטסה ב' שומר אמונים ושולחן הטהור מברגסא: (תש"ח)
רבי יצחק מדראגוביטש ב"ר יוסף איש אמת אבי המגיד מזלוטשוב (תק"ד)
רבי ישראל גיינע ב"ר משה - חתן הגה"ק החת"ס (תש"א)
רבי שמואל אברהם אבא הי"ד רבינוביץ מזולקובה ב"ר פנחס מקאמינקויה (תש"ח)

הילולא דצדיק

יום ו' כ"ט אדר
- רבי משולם מייבוש גמלי' מסקוויין ב"ר אהרן אריה מלאסקוויין (תרצ"ג - אדר ב')
רבי שלמה שמואל מטשערנאובול ב"ר ברוך אשר (תש"ז - אדר ב')
רבי יצחק ב"ר אשר - הברוך מפישיה הי"ד - נכד רבי'א מבעלי התוס' (תקפ"ח)
רבי צבי אביגדור אשכנזי אב"ד מונקאטש ב"ר אברהם משה (תקפ"ד)
רבי שלמה ב' תפארת שלום מראדאמסק ב"ר דב צבי הכהן רבינוביץ (תרצ"ו)
רבי קותיאל זלמן מליובאוויטש חתן רבי דובער ב"ר יוסף שמחה בונים-חתן הקדושת לוי (תש"ח)
רבי אברהם שאג אהל אברהם מקויערסדארף - י"ם ב"ר יהודה לייב (תל"ח)
רבי פנחס נתן מרודיק ב"ר אליעזר צבי מקאמינקא (תרצ"ב)
רבי חיים מלוד' ב"ר עמנואל מפשערנאובול (תש"ח)
רבי יואל ב"ר יעקב שלמה בעער מראדאמסק, ס. אפולו (תשכ"ח)
רבי חיים שמואל ב"ר דוד ביינבוים חתן הגרעקא-א' מעשה חושב על שער המלך (תש"ח)
- הי"ם נפ"ר ח"סא (יהושע מ"ק ג.ט.ט. חסן חסד)
רבי ישעיהו ב"ר ישראל חקיקה באטאן ב' שו"ת להמי תודה (תש"ט)
רבי שמואל ב"ר נתן טע קעלין ב' מחתי השקל על מג"א (תשס"ח)
רבי אלימלך ב"ר חיים מאיר יהואל השרף ממוזלנצא ב' אמרו'דברי אלימלך מגרודזיק (תרצ"ב)
רבי משה דוד אשמי מטאטאסלוב ב"ר אשר אנשיל.
רבי משה יוסף ב"ר מיכאל הופמן הדיין מאפאן ב' מי באר מים חיים (תש"ח)
- רבי שלום דובער שניאורסון ב"ר שמואל מלובביטש (תש"ח)
רבי ברוך אב"ד ורומיזא ב"ר מאיר - אביו של המהר"ם מרזשניבורג (ת"ח)

יום א' ב' ניסן

פרקי היגיון

הרב שמואל שטרן

מחנך ויועץ חינוכי

מריבה ופתרונה - ב

במאמר הקודם הבהרנו את חלקם של ההורים והמחנכים בהפחתת האלימות על ידי הענקת אוזן קשבת לילדים. בכתבה זו אנסה להבהיר כיצד עלינו להביא לכך שתגובת הילד תהיה מאופקת ונכונה.

1. תחושת הנפגע

ספר החינוך, מצווה רמ"א לאו ד'לא תקום' מביא: "נוהג רוב בני העולם שלא יסורו מלחפש אחרי מי שהרע להם עד שיגמלוהו כמעשהו הרע, או יגמלוהו כמו שהכאיבם, ומוזה העניין מנעהו השי"ת באומרו לא תיקום".

כלומר התגובה הטבעית של האדם היא נקמה, הדחף הראשוני שלו הוא להשיב מלחמה שורה, כיוון שלא יסורו מלחפש... ולהכאיבוהו כמו שהכאיבם.

לא לשווא נאמר כי "הנקמה מתוקה כדבש", הנפגע חש כי הוא מחזיר לעצמו את כבודו האבוד על ידי הנקמה.

אם כך, הילד, שיצרור רע מנעוריו, מנין יקח כוחות נפש כדי להתמודד עם הרצון הבורע לנקום?

כיצד ירסן את הדחף הטבעי להשיב מלחמה?

ידועים דברי הרב דסלר זצ"ל שאמר: כי החרבת משחק של ילד היא כמו החרבת ביתו של הגדול...

צא ולמד כיצד נוקמת אמריקה את הפלת בנייני התאומים, כמה מיליארדי דולרים ודם חיילים שפכה בנקמה זו. אם כך מדוע שהילד לא ייצא גם הוא להשיב מחמה? איך לא ינקום!

אך, את הנקמה למרות הבערה חייבים למנוע.

כיון שפרט לכל מגרעותיה והשלכותיה, היא גם היאשמה למריבות.

המנהל הותיק הרב דוידזון מת"ת 'אור זוהר' טוען כי לא נכון לברר אחרי מריבה מי התחיל,

השאלה היא מי המשיך. המריבה מתחילה מדיחיפה קטנה, ממכה בלתי מכוונת, מהתנגשות זעירה,

אך הנקמה, היא זו שגוררת את התקרית למריבה מעלת עשן.

ושוב, אם כן, איך יימנע הילד מהשבת מלחמה, אבל עלינו כיהודים שצו האלוקי הוא לא תקום ולא תטור חייב להיות בעורקים שלנו למרות הטבעיות בלנקום..

חודר בעצמותי כששמעתי את הגה"צ ר' שלום שברדון זצ"ל שציטט את הצעטיל קטן מהרבי רבי אלימלך: "האדם לא נברא בשביל לשבר טבעו, ליהודי יש מוח לשבור הטבע, זעק הוא ז"ל, ועלינו לחנך לואת.

הפתרון - הכנה מוקדמת

ערב חג השבועות, ערב מתן תורה בסיני שולח הקב"ה את משה רבינו ע"ה להגביל את העם ולהזהירם שלא לעלות להר. וכי מדוע השליחות המוקדמת, והרי ניתן להורות זאת גם בשעת מתן תורה.. אלא מה? כל דבר צריך הכנה מוקדמת, ואחרי ההכנה אפשר לקוות לסייעתא דשמיא.

כשאנו רוצים להכין ילד לקראת ליל הסדר, כבר מספר שבועות קודם מקריאים לו הלוח ושוב את סימני הסדר, הוא שומע שוב ושוב את סיפור ההגדה, וכך הוא מוכן לקראת החג.

האם יש הבדל בין הכנה לחג לבין תגובות הילד בחיי היום יום. כשם שהחג דורש הכנה, כך גם בלימת יצרים דורשת הכנה. כדי שילד יידע ריסון מהו, ותגובה הולמת - מהו, צריך להכין אותו לכך, אחרי שפרצה הסערה כבר אי אפשר לתקן אוניות. מתקנים אותן לפני שהן יוצאות לים הפתוח. ילד מוכינים לווייתור, בשיעור רגוע, בתחילת היום, ולא אחרי מריבה לוהטת.

צריך להחדיר בהם שוב ושוב, ללא הפסק, בזמנים רגועים של שלווה, שנקמה - אסורה. שתגובה - היא תמיד מאופקת. שאצלינו אין השבות מלחמה.

עלינו מוטל חוב קדוש להנחיל לילדים, כי הכל בכל וכן כל עגמת נפש או צער שנגרם להם הכל הוא מאת השי"ת, ואז יהיה קל לספוג זאת וזהו אף יתן כוח להם להתגבר.

כך נוכל לקוות לסייעתא דשמיא ולהינוך נכון. וכך נמנע את רוב המלחמות המתפתחות רק מלהחזיר על מה שהוא עשה. לא והשקפה בילדים עם תפילה וסייעתא דשמיא - נושאות פרי.

נסיים שוב בדברי ספר החינוך: "משרשי מצות לא תקום, כי על האדם מוטל שיעיד כי כל אשר יקרה אותו מוטב ועד רע, היא סיבה מאת ה' ברוך הוא: מד איש מיד אחיו לא יהיה דבר, בלתי רצון ה' ברוך הוא. על כן כי יצערוהו או יכאיבוהו אדם, יידע בנפשו כי עוונותיו גרמו זאת והשי"ת גזר עליו בכך, ולא ישית מחשבותיו לנקום ממנו, כי היא אינו סיבת רעתו". עכ"ל.

כבר סיפר לי אב, כי בנו בן העשר שמע פעם דרשה ואחר כך בכל מריבה ידע לצטט את ששמע מהרב על מעשה שמעי בן גרא: ה' אמר לו קלל, ה' אמר לו קלל, וכמו שציינתי כבר כמה פעמים כי בזמן שולחן השבת קודש זה הזמן המתאים לעורר ולכוין הילדים על כך.

והחדרת ההשקפה הנכונה לילדים - תלמידים תעזור לכיבו האש האמיתי בטרם תבער, ויהי רצון שאך שלום ושלווה ישכנו בטח ה' יברך את עמו בשלום.

גוט שבת

בגו צדיקיא

המשך מעמ' ג'

ואמרו לו רעבתן למה לא תחריש לבל תבלבל את רבינו הקדוש אז הרגיש רבינו בדבר כי חלש דעתיה דהאי גברא, אז אמר רבינו הק' חטקה נפשי לאכול צנון הביאו נא אלי ואכולה או נתן האישי הזה הצנון שלו והחיה רוח האישי ההוא

מידותיו התרומיות בתמימות

פעם נכנס אצלו עני וביקש צדקה, פשפש הצדיק בכל הבית ולא מצא אפילו פרוטה אחת, ומשלא מצא מעות נתן לעני את הטבעת של אשתו, לאחר מכן כשחזרה הרבנית הביתה והבחינה בנעשה, נכנסה לבעלה ואמרה לו, היודע הנך כי בטבעת שנתת לעני משיבצת אבן יקרה מאוד,

כששמע זאת הצדיק אמר, אם כן מוכרח אני לרוץ אחר העני ולהודיעו שוויה האמיתי של התכשיט, לבש הרה"ק את מעילו ויצא לטוב לתור אחר העני, אולם הלא הבחין בו מרחוק וחשט שמא יתבע ממנו חזרה את הטבעת, נשא את רגליו וברח,

הבחין בו הצדיק ורץ אחריו כשהוא צועק, ר' יהודי חזרה בטבעת אל תמכרנה בפרוטות יש בה פנייה יקרה.

&

הרה"ק שהגטיין בענותנותו ותמימותו המובהק כאשר ביקר פ"א אצלו אחיו הרה"ק רבי יצחק מראדוויל שהיה עשיר גדול והבחין בכוס הקירוש שלו העשויה עץ ולקחה בידו לעיין בכלי זה שהפליא בפשטותו, אמר לו ר' זאב, אחי היקר למען לא תעבור על הלאו לא תהמודר הנני נותן לך כוס זו במתנה.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

תורת אמת

המשך מעמ' ב'

משה רבינו עליו השלום מדתו היה שהיה עניו מכל אדם ולכן האל"ף זעירא לרמוז על מדתו. (קדושת לח)

ויקרא אל משה וכו' מאוהל מועד (שם)

פ' השפ"א ז"ע הקול אשר נשמע להצדיק בעת שהוא לבדו, הוא אליו לבד, ולא לאמור לאחרים, **מאוהל מועד**, הקול אשר נשמע להצדיק בעת שהוא בתוך קהל ועדה, הוא לאמור לאחרים, והבן: (ס' שיח שרפי קודש)

ושחט אותו על ירך המזבח צפונה (א, יא) פסוק זה שאנו אומרים קודם התפלה, היינו שצריך לשחוט ה'יצה"ר בג' דברים. א'. הוא ירך היינו תארת זנות. ב', מזבח הוא תארת אכילה. שאכילה במקום קרבן ושולחן במקום המזבח כידוע. ג. צפונה הוא תאורת ממון כמחז"ל (ב"כ כ"ה ע"ב) הרוצה להעשיר יצפון, לפני ד' פ' קודם התפלה. (שיח שרפי קודש)

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכת מזל טוב נאמנה
בלב מלא רגשי שמחה, אברך בברכת מזל טוב אל מע"כ הדר"ג יד"ו, האי גברא רבא ויקרא, בקי נפלא בהיות דאבי ורבא, איש חמדות ורב תבונות, משמח עם ישראל, שמו נערץ ומהולל ברנות, מחשובי אנשי שומרון, מקושר בכל נימי נפשו לרבוה"ק הגה"ח רבי משה זאב לב שליט"א לרגל שמחת פדיון הבן

ברכת מזל טוב
לאחד מאנ"ש היקרים, מלא וגדוש בתו"ש ומידות טובות, מופלא בהנהגותיו ובהתמדתו בתורה ובידותו הקודמות לחכמתו ומצויין בנעים מידותיו והליכותיו הנעימים והישרים הבה"ח **עזריאל ברוור** הי"ו - בארא פארק - ארה"ב לרגל שמחת נישואיו עב"ג בשעתומ"צ יח"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל בדרך הסלולה לנו מב"ק רבינו שליט"א ואך טוב וחסד יהיו מנת חלקם כל הימים אכ"י.

ברכת מזל טוב
להוד מע"כ האי גברא רבא ויקרא, משמח אלוקים ואדם, משיב לבבות נשברים, עדין הנפש ונעים הליכות, מחשבוני אנ"ש היקרים, דבוק ומסתופף אצל מ"ק מרן אד"ש שליט"א הרב חסיד הנעלה רבי משה זאב לב שליט"א לרגל שמחת פדיון הבן לנכדו אוריה ני"ו בן לבנו היקר והנחמד ר' בנימין הי"ו יח"ד שיוכה לראות ממנו ומכל יוצ"ח רוב תענוג ונחת דקדושה, גליון זה נודב לרגל השמחה

לע"ב הגאון הגדול, צדיק חסיד ועניו, גדול כנגלה ובנסתר, חסידא קדישא ופרישא, עבד את ה' במסירות נפש, אהוב למעלה ונחמד למטה. הרב הצדיק המוקבל רבי מיטם פרץ זצוק"ל נסתלק ביום כ"ח שבט דהאי שתא ת.ג.ב.ה. הוצנח למלאות השלושים ע"י ידידיו חיקר והנעלה מתלמידיו החשובים הרה"ר א"י, ל שליט"א

לעילוי נשמת
מרת שרה רחל ע"ה בת ד' אברהם גרינשטיין נפטרה א' ניסן תשס"ג ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האשה החשובה מרת מזל בת חנה ע"ה מזרחי נפטרה ג' ניסן ת.נ.צ.ב.ה.

נודב
לרגל יומא דהילולא של הרה"ק רבי יעקב יוסף מסקווירא זי"ע אשר יומא דהילולא דיליה ביום ב' ניסן זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

לזיכוי הרבים להוצאות העלון לע"ב, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב